

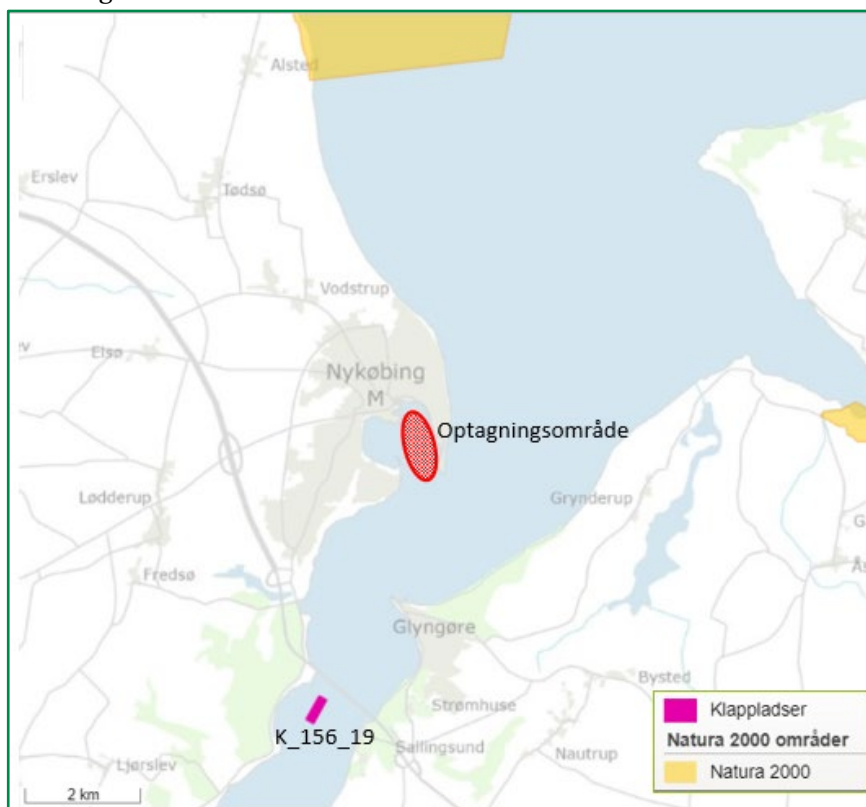
Morsø Kommune
Jernbanevej 7
7900 Nykøbing

CVR nr. 41333014

Erhverv
Ref. silem
J.nr.: 2020 - 71771
Den 13. december 2021

Nykøbing Mors Havneindsejling, klaptilladelse

Miljøstyrelsen meddeler hermed Morsø Kommune tilladelse¹ til klapping af 4.000 m³ oprensningsmateriale fra indsejlingen til Nykøbing Mors Havn på klapplads K_156_19, som ligger i Limfjorden i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

Oversigt over optagnings- og klapområde samt nærmeste Natura 2000-områder.

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 13. december 2021.
Klageperioden er 4 uger fra offentliggørelsen og udløber den 10. januar 2022.
Tilladelsen gælder fra den 11. januar 2022 og senest til den 11. januar 2027.

¹ Tilladelsen er givet med hjemmel i havmiljølovens § 26, jf. lovbekendtgørelse nr. 1165 af 25. november 2019.

Indholdsfortegnelse

Nykøbing Mors Havneindsejling, klaptilladelse	1
1 Vilkår for klaptilladelsen.....	3
1.1 Vilkår for optagning og brugen af klapplassen	3
1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol	3
2 Oplysninger i sagen.....	4
2.1 Sagens baggrund.....	4
2.2 Udtalelser fra høringsparter	4
3 Miljøstyrelsens vurdering	5
3.1 Klapaktiviteten.....	5
3.2 Alternativer til klapning	5
3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan	5
3.4 Vurdering af sedimentet	6
3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner.....	8
3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet.....	11
3.7 Vurdering af klapplassen og kumulerede effekter	14
3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder.....	15
3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter.....	16
3.10 Vurdering af øvrige interesser	17
3.11 Konklusion.....	17
4 Offentliggørelse og Klagevejledning	17
5 Andre oplysninger	18
6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	19
BILAG 1 Oprensningsområdets placering	20
BILAG 2 Klapplassens beliggenhed.....	21
BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale	22
BILAG 4 Analyseresultater for hvert delområde	24

1 Vilkår for klaptilladelsen

1.1 Vilkår for optagning og brugen af klappladsen

- A. Tilladelsen gælder i tidsrummet den 11. januar 2022 til den 11. januar 2027.
- B. Der må højst klappes en samlet mængde på 4.000 m³ fastmål, svarende til 1.950 tons tørstof i tilladelsens samlede løbetid. Klapmaterialet må kun stamme fra den del af indsejlingen, der er indrammet med gult på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- C. Klapningen skal foregå på klapplads K_156_19, som ligger i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt. Pladsens placering fremgår af bilag 2.
- D. Der må som følge af klapningen ikke ske dybdeforringelser i klapområdet til under 6,0 meter i forhold til middelvandstand - DVR-90.
- E. Klapmaterialet skal spredes jævnt på den i pkt. C beskrevne klapplads og må ikke indeholde større faste genstande eller affald.

1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol

- F. Indberetninger om klapning, jf. § 12 og 13, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse om bypass, nyttiggørelse og klapning af optaget havbundsmateriale² skal ske elektronisk efter nærmere anvisninger fra Miljøstyrelsen. Anvisning findes på www.mst.dk. Indberetningen om opstart af klapning skal være Miljøstyrelsen i hænde senest 8 dage før klapstart og skal indeholde oplysninger om fartøjets navn og MMSI-nummer. Hvis der sker ændringer i forhold til det indberettede, skal Miljøstyrelsen straks underrettes herom. Afbrydes klapningen i mere end tre måneder, skal der indgives ny underretning.
- G. I forbindelse med klapningen skal positionen, klappet mængde (m³) og dybde for klapningen af de enkelte laster registreres, inden lasten tømmes. Kopi af logbog skal opbevares hos tilladelseshaver i mindst et år efter udløb af klaptilladelsens gyldighedsperiode, så den kan fremsendes til Miljøstyrelsen på anmodning herom.
- H. I forbindelse med indberetning efter endt klapning skal der fremsendes oplysninger om position og dybde på klapning af den last, hvor den mindste vanddybde blev registreret i henhold til vilkår G.
- I. Kopi af tilladelsen skal forefindes på oprensningsfartøjet og klapfartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet,

² Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020

er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.

- J. De fartøjer, der udfører opgravningen og klapningen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningssystem for skibsfart: AIS klasse A. AIS-udstyret skal til enhver tid være tændt, så længe opgravningen og klapningen udføres. Såfremt der sker nedbrud af AIS-udstyret, skal opgravningen/klapningen standses, og Miljøstyrelsen underrettes.

2 Oplysninger i sagen

2.1 Sagens baggrund

Morsø Kommune har søgt om tilladelse til over en 5-årig periode at oprense og klappe i alt 4.000 m³ sediment. Materialet stammer fra oprensning af indsejlingsområder til sejlrenden til Nykøbing Mors Havn samt de to sejlrender til Skaldyrscenteret og Limfjordskompaniet. Det ønskes klappet på klapplads K_156_19 beliggende i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

I forbindelse med ansøgningen er der foretaget analyser af oprensningsmaterialet, og klappladsens vanddybder er pejlet.

Nærliggende beskyttede områder

Natura 2000-område nr. 221 Risum Enge og Selde Vig er det nærmeste beskyttede område. Det ligger ca. 7,5 km øst for optagningsområdet samt ca. 10,5 km nordøst for klappladsen. Desuden Natura 2000-område nr. 29 "Dråby Vig" beliggende omkring 11,5 km nord for klappladsen.

Der er ingen havstrategiområder i nærheden af oprensningsområdet eller klappladsen.

Havplan

Optagningsområdet ligger i et område udlagt til sejladskorridor – S24. i udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan, som blev sendt i høring den 31. marts 2021. Klappladsen ligger i samme sejladskorridor, og Søfartsstyrelsen er anmodet om bemærkninger til ansøgningen.

Klappladsen er derudover også beliggende i et område udlagt til Udviklingszone Ak43 til kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers. Inden for udviklingszonen til kultur- og omplantningsbanker kan der kun meddeles tilladelse til arealanvendelse, der ikke er fastsat udviklingszoner for, hvis det er foreneligt med formålet med udlægningen af zonen. Fiskeristyrelsen er blevet anmodet om bemærkninger hertil.

2.2 Udtalelser fra høringsparter

Ansøgningen blev sendt i høring hos de relevante myndigheder fra den 21. oktober 2021 til den 18. november 2021.

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen oplyser, at Fiskeristyrelsens fiskeriinspektorat Vest ikke har bemærkninger til det ansøgte, samt at ansøgningen har været sendt i høring hos Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Dansk Fritidsfiskerforbund, og at der er ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen fra de pågældende organisationer.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen bemærker, at klappladsen er beliggende i en sejladskorridor (S 24) i udkast til Danmarks Havplan. Søfartsstyrelsen ser dog intet sejladssikkerhedsmæssigt til hinder for oprensningen og klapningen, men skal bede om at følgende kommer til at fremgå af en eventuel tilladelse:

- *BEK nr. 1351 af 29/11/2013 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande*, skal følges.
- Vurderingsskema for vurdering af sejladssikkerheden ved arbejder til søs, kan anvendes i relevant omfang.
- Ændring af afmærkning, midlertidigt eller permanent, skal godkendes af Søfartsstyrelsen.
- Arbejderne indberettes til Efterretninger for Søfarende(efs@dma.dk) senest 4 uger før påbegyndelse.
- Vi gør opmærksom på, at klapningen på K_156_19 ikke må medføre yderligere dybdeforringelser på klappladserne til under 6 m i forhold til middelvandstand (DVR-90).

Information, bekendtgørelse og vurderingsskema kan findes på søfartsstyrelsens hjemmeside. <https://www.sofartsstyrelsen.dk/sikkerhed-til-soes/sejladssikkerhed/entreprenoeropgaver-til-soes>

Slots- og Kulturstyrelsen

Slots- og Kulturstyrelsen er ikke vendt tilbage med bemærkninger til ansøgningen.

Skive Kommune

Ansøgningen har været sent i høring hos Skive Kommune. Skive Kommune er ikke vendt tilbage med bemærkninger til ansøgningen.

3 Miljøstyrelsens vurdering

3.1 Klapaktiviteten

Der gives tilladelse til oprensning af indsejlingen til Nykøbing Mors Havn og klapning af en mængde på 4.000 m³ på klapplads K_156_19, som ligger i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

3.2 Alternativer til klapning

Da materialet indeholder lettere forhøjede koncentrationer af miljøfarlige stoffer, jf. afsnit 3.4, vurderes det ikke at være egnet til bypass eller kystnær nyttiggørelse. Morsø Kommune har i forbindelse med ansøgningen oplyst, at materialet har en karakter, der ikke egner sig til indbygning ved byggeprojekter på land. Miljøstyrelsen viderebehandler derfor ansøgningen som en klapsag.

3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan

Udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021, og blev dermed bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til

aktiviteter på havet.³ Klapning er ikke en aktivitet, der planlægges for, men Miljøstyrelsen skal ved meddelelse af klaptilladelse respektere hensynet til de arealudlæg, som følger af havplanudkastet.

Optagningsområdet ligger i et område, der er udlagt til sejladskorridor – S24⁴ i udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan. Klappladsen ligger i samme sejladskorridor, men området er derudover udlagt til Udviklingszone Ak43 til kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers.

Udlægningen medfører ingen begrænsning af gældende regler om natur- og miljøbeskyttelse, men tilladelse kan kun ske efter samråd med Transportministeriet og Fødevareministeriet. Søfartsstyrelsen er anmodet om bemærkninger til ansøgningen vedrørende sejladskorridoren, og Fiskeristyrelsen er anmodet om bemærkninger i forhold til kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers.

Søfartsstyrelsen har oplyst, at der intet sejladssikkerhedsmæssigt er til hinder for klapningen på klappladsen, som er overlappende med området udlagt i havplanen. Såfremt der stilles vilkår om, at klapningen ikke må medføre dybdeforringelser til under 6 meter. Miljøstyrelsen stiller derfor dette vilkår i tilladelsen (vilkår D). Fiskeristyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke har nogen bemærkninger til den ansøgte aktivitet, og dermed har Fiskeristyrelsen heller ikke haft bemærkninger til overlappet i Danmarks Havplan.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at tilladelse til den ansøgte klapning er forenelig med arealudlæg S24 og udviklingszone Ak43, og dermed ikke i strid med havplanudkastet.

3.4 Vurdering af sedimentet

Hvis klapningen foretages med et fartøj, der kan transportere 200 m³, og fartøjet når ud på klappladsen fem gange pr. dag, vil klapningen af den totale tilladte mængde være overstået på fire dage. Miljøstyrelsen vurderer, at en så kortvarig forstyrrelse ikke vil medføre gener forårsaget af de sedimentfaner, der vil opstå i vandfasen på grund af spild i forbindelse med optagning og klapning.

I forbindelse med ansøgning om klapning blev der i maj måned 2021 foretaget analyser af materiale fra de fire optagningsområder. Resultaterne for hvert delområde fremgår af bilag 4. I tabel 1 er der vist resultatet af et gennemsnit af disse analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klapvejledningen⁵. For de stoffer, hvor nedre aktionsniveau er overskredet, er der desuden vist den i forvejen forekomne koncentration i sediment fra omgivelserne med et tilsvarende organisk indhold. Data, der ligger til grund for den eksisterende baggrund, er baseret på overvågningsdata fra NOVANA-programmet⁶. En nærmere forklaring på prøvetagningsstrategier, samt hvordan de miljøfarlige

³ LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

⁴ <https://havplan.dk/da/page/zone/m/481783.09/6278751.61?timeLineIdx=1>

⁵ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapning.

⁶ NOVANA står for ”Det nationale overvågningsprogram for vandområder”.

stoffer i sedimentet vurderes, fremgår af bilag 3. Analyseresultatet for hver af de enkelte delområder fremgår af bilag 4.

Ingen af de målte stoffer ligger over øvre aktionsniveau. I forhold til klapvejledningens nedre aktionsniveau ses højere koncentrationer for stofferne cadmium og TBT.

Værdien for glødetab er høj, hvilket er et mål for, at materialet har et højt indhold af organisk materiale. Dette skyldes sandsynligvis, at materialet er bestående af delvis nedbrudt tang og ålegræs fra den omgivende havbund.

Miljøfarlige stoffer er hovedsageligt bundet til det organiske materiale. En sammenligning med koncentrationerne i havbundsmateriale fra den omgivende havbund med et tilsvarende glødetab viser, at klappmaterialets indhold af cadmium og TBT ikke overskrider koncentrationer af disse stoffer i forhold til baggrund, se tabel 1.

Tabel 1. Gennemsnitsværdier af analyser fra blandingsprøver fra Nykøbing Mors sejlrende samt baggrundskoncentrationer og aktionsniveauer

Stof	Gennemsnit af analyse-resultater (mg/kg TS)	Middelværdi for eksisterende baggrunds-koncentration ved tilsvarende glødetab* (mg/kg TS)	Nedre aktions-niveau (mg/kg TS)	Øvre aktions-niveau (mg/kg TS)
Tørstofindhold i % af prøve	39,00			
Glødetab (GT) i % af tørstof	9,25	9,25		
Arsen (mg/kg TS)	10,58		20	60
Bly (mg/kg TS)	23,75		40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,68	0,75	0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	28,75		50	270
Kobber (mg/kg TS)	19,25		20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,18		0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	17,75		30	60
Tributyltin (TBT) mg/kg TS)	0,045	0,052	0,007	0,200
Zink (mg/kg TS)	88,50		130	500
PAH (mg/kg TS)**	1,31		3	30

TS = tørstof. GT = glødetab.

* Vandområdets baggrundskoncentrationer af tungmetaller baseret på data fra statslige overvågningsprogrammer. Data er vægtet i forhold til det organiske indhold (glødetab), der blev fundet i opgravningsområdet.

** Summen af de følgende 8 PAH'er: anthracen, benz[a]anthracen, benz[g,h,i]perylene, benz[a]pyren, chrysen, flouanthren, pyren & phenanthren. Indeno[1,2,3-cd]pyren er der ikke analyseret for.

Ved klappning på den ansøgte klappplads vil det lette organiske materiale hurtigt blive ført med strømmen væk fra klapppladsen sammen med det materiale, der findes i vandet i forvejen og sammen med det sediment, der transporteres langs bunden i vandfasen som følge af den naturlige sedimentvandring. Der vil derfor

ske en fortynding af materialet over tid, og forskellen i koncentrationer af organisk materiale og af miljøfarlige stoffer på og omkring klappladsen før og efter klappning vurderes derfor at være ubetydelig.

3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområde-distrikter kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand.

Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand.

1. Den økologiske tilstand inddeles i 5 klasser: Høj, god, moderat, ringe eller dårlig tilstand.
2. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: God eller Ikke God.

I juli 2021 blev der udarbejdet nye Vandplan 3-tilstandsvurderinger for grundvand og for de kystnære områder⁷. Af disse kort fremgår det, at optagningsstedet og klappladsen ligger i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt. Miljømålet "God Økologisk tilstand" og "God Kemisk tilstand" skal opnås for begge områder. Af tabel 2 fremgår det, hvordan tilstanden er fastlagt i tilstandsbeskrivelsen for kystvande 2021.

Tabel 2, Økologisk tilstand i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

Vandområdedistrikt:	Jylland og Fyn
Hovedvandopland:	Limfjorden
EU Vandområde ID:	DKCOAST233
DK Vandområde ID:	233
Navn:	Kås Bredning og Venø Bugt
Kategori af overfladevandområde:	Kystvand
Areal:	295.99
Enhed:	km2
Naturlig, kunstig eller stærkt modificeret:	Naturlig
Typologi:	Fjord karakteriseret ved overfladesalinintet
Miljømål for samlet økologisk tilstand/potentiale:	God økologisk tilstand
Miljømål for kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Ringe økologisk tilstand
Bemærkning til samlet økologisk tilstand/potentiale:	
Kemisk tilstand:	Ikke-god kemisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, fytoplankton:	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, Rodfæstede planter (dækfrøede):	Ringe økologisk tilstand
Ilthforhold understøtter:	Ikke relevant
Lysforhold understøtter:	Ikke relevant
Økologisk tilstand/potentiale, Benthiske invertebrater:	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, nationalt specifikke stoffer:	God økologisk tilstand

⁷ <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?&profile=vandrammedirektiv3tilstand2021>

3.5.1 Økologisk tilstand

Som indikator for vandområdeplanernes økologiske tilstand i kystvande anvendes følgende kvalitetselementer: Rodfæstede planter, herunder dybdeudbredelsen af ålegræs, fytoplankton målt som klorofylkoncentrationen, benthiske invertebrater, som beskriver tilstanden af de bunddyr, der lever nede i sedimentet, samt miljøfarlige stoffer, der omhandler de nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav.

Miljøstyrelsen vurderer optagningen og klapningens påvirkning på disse konkrete parametre. Det fremgår af tabel 2, at tilstanden for rod-fæstede planter og benthiske invertebrater er årsagen til, at den samlede økologiske tilstand angives som ”ringe” i 2021.

Ålegræs (rodfæstede planter)

Ålegræs kan teoretisk set påvirkes af sedimentfaner på to måder: Dels ved direkte tildækning af bladene, hvis sedimentet aflejres på planterne, dels ved at vandet bliver uklart i sedimentfanerne, så lyset ikke når ned til planterne.

Ved optagning inden for ydermolerne i Nykøbing Mors havn vil en del af spildet blive fanget af molerne og bundfældes igen helt tæt på optagningsstedet. Ved klapplassen vil sedimentfanerne hurtigt blive ført med strømmen i nord- eller sydgående retning afhængig af den aktuelle strømretning. Spildfanerne sker i kortvarige pulse i løbet af de dage, hvor klapningen foregår. Imellem pulsene vil vandet nå at blive klart, da der altid er strømfyldt på den skråning, hvorpå klapplassen ligger (klapplassen beskrives nærmere i afsnit 3.7).

Da den tilladte klappmængde er så lille, at klapningen kan være overstået på mindre end en uge, vurderer Miljøstyrelsen, at sedimentfanerne ikke vil påvirke ålegræsset væsentligt i området. Det samme gælder, hvis materialet klappes over flere omgange med længere tids mellemrum i den 5-årige periode, hvor tilladelsen er gældende.

Klorofyl (fytoplankton)

Ved frigivelse af næringssalte fra klappmaterialer og ved nedbrydning af organisk materiale herfra kan der ske en hurtig opblomstring af planktonalger og dermed af vandets klorofylindhold i perioder, hvor planktonets vækst ellers er begrænset af mangel på næringsstoffer i vandet. Derfor skal det overvejes, om klapning af store mængder bør undgås i planternes vækstsæson.

Som en del af NOVANA-overvågningen måler Miljøstyrelsen løbende om der opstår iltsvind i de danske fjorde, kystvande og åbne havområder. Der er flere gange målt mellem moderat og kraftigt iltsvind i flere dele af Limfjorden. Den fysiske og tidsmæssige udstrækning varierer mellem årene. Dog er der i perioden 2015-2021 ikke målt hverken moderat eller kraftigt iltsvind på målestationen ved Sallingsund, som ligger nærmest klapplassen.

Der forventes ikke en mærkbar påvirkning af klorofylindholdet eller af vandets iltindhold som følge af klappningerne i vandområdet Kås bredning og Venø Bugt, da der er tale om så små mængder materiale, der klappes i et meget strømfyldt område, og dermed en meget kortvarig påvirkning, der anses for ubetydelig i forhold til de vandmængder, som klappmaterialet blandes op med.

Da området ved Sallingsund typisk ikke oplever iltsvind giver indholdet af organisk materiale derfor ikke grund til at stille vilkår til optagnings- eller klappemethode eller til begrænsning af klaptidspunkt i løbet af året. Dette på trods af det relativt høje organiske indhold i sedimentet.

Bundfauna (bentiske invertebrater)

De bunddyr, der befinder sig på optagningsstedet, vil blive fjernet i forbindelse med optagningen, og de dyr, der tildækkes af klappmateriale på klapppladsen, vil ikke overleve. Arealmæssigt vil denne påvirkning dog udgøre en ubetydelig del af vandområdet. Der vil hurtigt kunne ske en genindvandring af dyr til de berørte områder. Påvirkningen vurderes derfor at være lokal og midlertidig. Klappingen vurderes derfor ikke at forringe tilstanden for bunddyr på bestandsniveau i det berørte vandområde, eller hindre at vandområdet kan komme i god tilstand.

Miljøfarlige stoffer (nationalt specifikke stoffer)

Den økologiske tilstand i et vandområde vurderes også på baggrund af de miljøfarlige stoffer, hvor der er sat nationale miljøkvalitetskrav.

Den økologiske tilstand for de miljøfarlige stoffer er i tilstandsbeskrivelsen for 2021 angivet som "God" i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

Der er indført nationale miljøkvalitetskrav for sediment for tungmetallerne bly og cadmium⁸. For at opnå god økologisk tilstand må baggrundsværdien ikke overskride 163 mg/kg TS for bly. For cadmium må baggrundsniveauet ikke overstige 3,8 mg/kg TS mere end det naturlige baggrundsniveau.

Disse kvalitetskrav svarer til de EU fastsatte sedimentkvalitetskrav, som gennemgås nedenfor i afsnittet om kemisk tilstand.

Klappematerialets indhold af bly og cadmium (tabel 1) overskrider ikke de fastsatte miljøkvalitetskrav for god tilstand i vandområdet. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at klappematerialernes indhold af cadmium og bly ikke vil have betydning for målet om god økologisk tilstand i vandområdet.

Samlet vurdering i forhold til økologisk tilstand

Det vurderes, at optagningen og klapping ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske tilstand eller ændre på vandområdets mulighed for at opfylde god økologisk tilstand.

3.5.2 Kemisk tilstand

Den kemiske tilstand vurderes for stoffer optaget på EU's liste over prioriterede stoffer. Den kemiske tilstand er i tilstandskortet 2021 angivet som "ikke god".

Ved vandområdeplanernes vedtagelse var der ikke fastsat EU-miljøkvalitetskrav for miljøfarlige stoffer i sedimentet men kun i vand og i biota. Efterhånden som der fastsættes sedimentkvalitetskriterier/-krav for de stoffer, der vurderes som relevante i forhold til klappmateriale, skal det løbende vurderes, om disse kriterier

⁸ Bekendtgørelse nr. 1625 december 2017 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand.

er overholdt for det vandområde, hvori der søges om tilladelse til at udlede det konkrete stof.

For de EU-prioriterede stoffer er miljøkvalitetskrav i sediment for cadmium og bly de samme som de nationalt fastsatte krav. Miljøstyrelsen vurderer, at disse miljøkvalitetskrav i sedimentet er de mest relevante miljøkvalitetskrav i forhold til vurdering af klapningens mulige påvirkning af den kemiske tilstand i vandområdet.

For de EU-prioriterede stoffer er der i Danmark fastsat nationale miljøkvalitetskrav i sediment for cadmium og bly, som beskrevet ovenfor i afsnit om Miljøfarlige stoffer. Miljøstyrelsen vurderer, at disse nationale miljøkvalitetskrav i sedimentet derfor er de mest relevante miljøkvalitetskrav i forhold til vurdering af den kemiske tilstand i sediment. For at opnå god kemisk tilstand må baggrundsniveauet derfor ikke overskride 163 mg/kg TS for bly. For cadmium må baggrundsniveauet ikke overstige 3,8 mg/kg TS mere end det naturlige baggrundsniveau.

Idet klapmaterialets indhold af bly og cadmium (tabel 1) ikke overskrider de fastsatte miljøkvalitetskrav for god kemisk tilstand i vandområdet, vurderer Miljøstyrelsen, at klapningen ikke vil forringe den kemiske tilstand og dermed ikke have betydning for at opnå en god kemisk tilstand i vandområdet.

Samlet vurdering i forhold til kemisk tilstand

Det vurderes, at en eventuel påvirkning omkring optagningsstedet og klappladsen vil udgøre en ubetydelig påvirkning af vandområderne, hvorved aktiviteten ikke vil medføre en forringelse af overfladevandområders tilstand og ikke vil være til hinder for opfyldelsen af målet om god tilstand

3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet

Miljøstyrelsen skal, jf. havstrategilovens⁹ § 18 sikre, at klapningen ikke medfører påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter lovens §§ 12 og 13. Forpligtelsen til ikke at meddele tilladelse i strid med miljømål og indsatser indtræder i takt med, at de enkelte dele af havstrategierne fastlægges endeligt.

Det danske havterritorium er opdelt i to havområder, henholdsvis Nordsøen, herunder Kattegat, og Østersøen. Havmiljølovens målsætninger implementeres gennem udarbejdelse af havstrategier for hver af havområderne, jf. havstrategilovens § 4, stk. 1. I første del af Danmarks Havstrategi II¹⁰ fastlægges en definition på ”god miljøtilstand”, den aktuelle miljøtilstand i de danske havområder (basisanalyse) samt 68 konkrete miljømål til sikring af opnåelse af en god miljøtilstand.

I Danmarks Havstrategi II defineres, hvad der forstås ved god miljøtilstand for 11 såkaldte deskriptorer. Deskriptorerne udgør forskellige kategorier af forhold, der beskriver miljø- og naturtilstanden samt påvirkningen fra menneskelige aktiviteter. Identificeringen af de 11 deskriptorer og beskrivelserne af god

⁹ Lovbekendtgørelse 25/11/2019 nr. 1161 om havstrategi.

¹⁰ Danmarks Havstrategi II, første del - god miljøtilstand, basisanalyse og miljømål.

miljøtilstand er fastlagt i overensstemmelse med havstrategilovens bilag 2. Deskriptorerne omfatter 1) Biodiversitet, 2) Ikke hjemmehørende arter, 3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, 4) Havets fødenet, 5) Eutrofiering, 6) Havbunden, 7) Hydrografiske ændringer, 8) Forurenende stoffer, 9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, 10) Marint affald og 11) Undervandsstøj.

For hver deskriptor fastlægger havstrategien en række miljømål med tilhørende indikatorer. En indikator er et parameter, som anvendes til at vurdere, om miljømålet er opfyldt. Miljømålene er bindende, og skal derfor iagttages i forbindelse med meddelelse af tilladelse til klapning, dog således at hvis de miljømæssige aspekter er omfattet af miljømål fastsat i en henhold til en vandplan eller Natura 2000-plan, erstatter et sådant miljømål de målsætninger, som er fastsat efter havstrategien, jf. havstrategiloven § 2, stk. 2.¹¹ Nogle af deskriptorerne angår miljømål, som ikke påvirkes af klapning. I den konkrete sag gælder dette de deskriptorer, som er angivet i tabel 3.

Tabel 3. Deskriptorer, som ikke påvirkes af klapning.

Deskriptor	Miljømål	Påvirkes ikke af klapning fordi
1 Biodiversitet	Formålet med deskriptor 1 er at sikre, at biodiversiteten opretholdes. Da der endnu ikke er fastlagt tærskelværdier for god miljøtilstand for pelagiske habitater og fisk, der ikke udnyttes erhvervsmæssigt, indgår disse forhold derfor ikke i vurderingen.	Dyr og planter påvirkes ikke på bestandsniveau af klapning. Se afsnit 3.5 Vurdering i forhold til Vandplaner
2 Ikke-hjemmehørende arter	Havstrategiens miljømål for ikke-hjemmehørende arter fokuserer på at begrænse tilkomst af nye ikke-hjemmehørende arter og at begrænse de negative effekter af invasive arter.	Da klapning ikke indebærer introduktion af ikke-hjemmehørende arter, vurderes miljømålet ikke at blive påvirket af oprensning og klapning af havsediment, der stammer fra lokalrådet.
4 Havets fødenet	Havstrategiens miljømål for havets fødenet omhandler sikring af fornøden viden for fremadrettet at kunne fastsætte tærskelværdier for fødenettets tilstand. Samspillet mellem de forskellige arter i et fødenet er komplekst og i konstant variation, og det er med det nuværende vidensgrundlag vanskeligt at identificere mål, der skal sikre opnåelsen af god miljøtilstand.	Miljømål for havets fødenet påvirkes ikke af det ansøgte, idet klapning ikke påvirker dyr og planter på bestandsniveau. Se afsnit 3.5 Vurdering i forhold til Vandplaner
7 Hydrografiske ændringer	Havstrategiens miljømål for hydrografiske ændringer angiver, at konkrete projekter alene skal have lokale	Beskrives i afsnit 3.7 om kumulerede effekter. Den beskedne dybdeforringelse af havbunden på

¹¹ Jf. Danmarks Havstrategi II, første del, side 24-25.

	virksomheder og i øvrigt udformes under hensyn til miljøet.	og omkring klappladsen vurderes ikke at ændre områdets hydrografi.
10 Marint affald	Havstrategiens miljømål for marint affald handler bl.a. om, at mængden af marint affald skal reduceres væsentligt, og at tab af fiskeredskaber skal forebygges.	Eventuelt affald skal frasorteres inden havbundsmaterialet klappes (tilladelsens vilkår E) og aktiviteterne vurderes derfor ikke at bidrage til øget tilførsel af marint affald i havmiljøet.
11 Undervandsstøj	Havstrategiens miljømål for undervandsstøj handler bl.a. om, at skadelige virkninger af impulsstøj for dyr skal undgås. For lavfrekvent støj er der mål om fastsættelse af tærskelværdier og opbygning af viden.	Emnet behandles under afsnit 3.9 om bilag IV-arter. Undervandsstøj fra klapning påvirker ikke marine arter.

De relevante deskriptorer for denne afgørelse er angivet i tabel 4. I denne klaptilladelse er påvirkningen af miljømålene i havstrategien for disse deskriptorer vurderet således:

Tabel 4. Deskriptorer, som kan påvirkes af klapning.

Deskriptor	Miljømål	Vurdering
3 Erhvervsmæssig fiskeri.	Havstrategiens miljømål for erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande er fastsat med reference til den fælles fiskeripolitik, som fastslår, at fangstniveauer og fiskebestandes reproduktion skal være bæredygtig.	Hensyn til fiskeriforhold varetages i klaptilladelser gennem en vurdering af påvirkningen af fiskeriinteresserne i lokalområdet. Dette sker gennem høring af Fiskeristyrelsen. I den aktuelle sag har Fiskeristyrelsen oplyst, at der ikke er bemærkninger til ansøgningen, og Miljøstyrelsen vurderer derfor, at den pågældende klapning ikke medfører en væsentlig påvirkning af fiskeriet.
5 Eutrofiering	Havstrategiens miljømål for eutrofiering er bl.a., at dansk andel af tilførsler af kvælstof og fosfor for Østersøen skal følge de maksimalt acceptable tilførsler, som er blevet fastsat i HELCOM (de såkaldte HELCOM-lofter). Dette sikrer, at der på sigt kan opnås god miljøtilstand for eutrofiering. For Nordsøen er der endnu ikke fastsat tærskelværdier for næringsstoffer.	Eutrofieringseffekter af klapningen behandles i afsnit 3.5, som omhandler vurderingen af påvirkninger i henhold til vandområdeplaner, under afsnittet om kvalitetselementet klorofyl (fytoplankton) og afsnit 3.7 om kumulerede effekter. Miljøstyrelsen har vurderet, at klapningen ikke vil have en effekt på iltforholdene i området.
6 Havbundens integritet	Havstrategiens miljømål for havbundens integritet omhandler bl.a. beskyttelse af Øresund og supplerende beskyttede områder samt opbygning af viden og bidrag	Klapning anses som værende en fysisk forstyrrelse. Den forstyrrelse af havbunden, som den ansøgte klapning medfører, vil være afgrænset til klappladsen og oprensingsområderne. Da

	til fastsættelse af tærskelværdier for tab og forstyrrelse.	forstyrrelsen er meget lokal og midlertidig, vurderes den ikke at være af betydning for målet om god miljøtilstand opnås.
8 Forurenende stoffer	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer skal bl.a. sikre, at de grænseværdier, der er fastsat, overholdes.	Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnit 3.5 om vandområdeplaner i afsnit 2. Kemisk tilstand. Miljøstyrelsen vurderer, at klapningen ikke vil ændre på vandområdets kemiske tilstand.
9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum handler bl.a. om, at udledningen af forurenende stoffer ikke må lede til overskridelser af gældende grænseværdier.	Områdets kemiske tilstand indikerer ikke, at fisk og skaldyr vil blive påvirket af miljøfarlige stoffer. Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnit 3.5 om vandområdeplaner.

Samlet vurdering i forhold til havstrategi

Miljøstyrelsen vurderer, at klapningen ikke vil medføre påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af havstrategiens miljømål.

3.7 Vurdering af klappladsen og kumulerede effekter

Klappladsen K_156_19 ligger på en skråning med en vanddybde på 6-10 m. Søfartsstyrelsen har i høringssvaret påpeget, at vanddybden på klappladsen ikke må blive mindre end seks meter som følge af klapningen.

Klappladsen benyttes også til klapning af oprensnings- og uddybningsmaterialer i tilladelserne angivet i tabel 5.

Tabel 5 Gældende tilladelser til klapplads K_156_19

<i>Tilladelse</i>	<i>Udløbsdato</i>	<i>Samlet m³</i>
Glyngøre Havn	11-10-2023	8.000
Oddesund Havn	19-10-2023	2.200
Nykøbing Mors Lystbådehavn	12-09-2024	3.300
Jegindø	06-11-2025	2.000

Foruden de nævnte eksisterende tilladelser i tabel 5 behandler Miljøstyrelsen aktuelt to ansøgninger til samme klapplads med en samlet ansøgt mængde på 8.500 m³. Dette drejer sig om to øvrige ansøgninger fra Morsø Kommune til henholdsvis klapning af materiale fra Sillerslev Havn og Thissingehuse Havn.

Klappladsen dækker et areal på 71.786 m². Den samlede mængde, der er givet tilladelse til at klappe på den konkrete klapplads, inkl. denne klaptilladelse, er 28.000 m³. Hvis den samlede tilladte mængde blev klappet samtidigt, ville det teoretisk resultere i en dybdeforringelse på 39 cm på klappladsen. Dette vil dog aldrig ske i praksis. Behovet for oprensning håndteres oftest løbende i kampagner hen over de 5 år, hvor tilladelserne gælder. Det er strøm og bølger, der har flyttet sand og andet havbundsmateriale ind i havnene og ned i sejlrenderne, og de

samme naturkræfter virker også ude på klapplassen. Sedimentvandringen langs bunden, i det område hvor klapplassen ligger, er meget stor. De klappede havbundsmaterialer vil derfor med tiden genindgå i den naturlige sedimentvanding i området, og således ikke forblive på klapplassen.

Klapplassen blev opmålt i forbindelse med ansøgningen om denne tilladelse. Der synes ikke at være spor af tidligere klapninger på klapplassen, selvom den har været benyttet til klapninger siden 2015.

Det bekræfter, at en del af det sediment, der klappes på klapplassen, fordeles og fortyndes ud i området. Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige kumulative effekter af klapningerne fra tilladelserne, da området er præget af dynamiske strømforhold som flytter på sedimentet, og at sedimentspredning i forbindelse med klapningen derved hurtigt fortyndes.

Der er ingen nærliggende klappladser og heller ingen pladser, der anvendes til bypass i nærområdet. Idet afstanden er >15 km til disse andre pladser, vurderer Miljøstyrelsen, at dette ikke vil medføre en kumulativ påvirkning.

Da der i en årrække ikke er målt iltsvind på målestationen ved Sallingsund, selvom der løbende er blevet klappet på flere tilladelser på klapplassen, vurderer Miljøstyrelsen, at klapning i henhold til denne tilladelse ikke vil medføre iltsvind i kumulation med andre tilladelser til klapning.

3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

En klaptilladelse er omfattet af kravet om vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder efter § 6 i bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Vurderingen af nærmeste Natura 2000-område foretages på baggrund af relevante GIS-kort¹² samt på baggrund af Natura 2000-basisanalyse 2022-27¹³.

Sejlrenden til Nykøbings Mors Havn ligger ca. otte km øst for Natura 2000-område nr. 221, "Risum Enge og Selde Vig" syd for Fur. Området består af Habitatområde H221 af samme navn. Den lavvandede Selde Vig ud mod Fur Sund udgør den marine halvdel af området, hvor vand- og vadefladerne i perioder fungerer som raste- og fourageringsplads for en række vandfugle, men området er ikke udpeget som et fuglebeskyttelsesområde. De marine naturtyper i habitatområdet er Sandbanke (1110), Vadeflade (1140), Lagune (1150) og Bugt (1160).

I forbindelse med optagningen vil den nordlige mole danne læ for spredningen af spild. Samtidig bemærker Miljøstyrelsen, at der er stor afstand (>7 km) mellem optagningsområdet og Natura 2000-området, og at sedimentspredning i forbindelse med optagningen derfor vil være betydeligt fortyndet, hvis det skulle

¹²<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3basis2020>

¹³ Miljøstyrelsen, 2020, Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Risum enge og Selde Vig: <https://mst.dk/media/193994/n221-basisanalyse-2022-27-risum-enge.pdf>

nå til området. Miljøstyrelsen vurderer på denne baggrund, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området som følge af optagningen.

Natura 2000-område 221 er også det nærmeste beskyttede område for klappladsen, der ligger ca. 4,5 km øst for optagningsområdet. På grund af den store afstand til området vil klapmaterialet ikke umiddelbart spredes ind i det beskyttede område. Klapningen giver derfor ikke anledning til væsentlige påvirkninger af de beskyttede naturtyper i Natura 2000-område 221.

Fuglebeskyttelsesområde F26, Dråby Vig.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger ca. 13 km nord for Nykøbing Mors i Natura 2000-område N29. Området omfatter fuglebeskyttelsesområde F26.

Området er særligt udpeget for at beskytte de store arealer med strandenge, der er levested for en række ynglefugle, bl.a. klyde og havterne. I efterårsmånederne raster store flokke af vadefugle på strandengene og ved Buksør Odde.

Bestanden af fugle kan påvirkes af klapaktiviteter, hvis arbejdet bevirker, at en væsentlig del af deres fødegrundlag reduceres. Desuden kan ynglefugle forstyrres af støj fra klappningsaktiviteter, der foretages tæt på deres ynglepladser. Både trækfugle og ynglefugle kan blive forstyrret i perioder, hvor de raster på vandet, for eksempel i perioder, hvor de er i fjerfældning, og derfor har svært ved at lette fra vandet.

Som det fremgår af afsnittet om vandområdets økologiske og kemiske tilstand, vurderer Miljøstyrelsen, at klapningen ikke vil medføre væsentlige reduktioner i områdets bundvegetation, bunddyr eller fisk. Fuglenes fødegrundlag vurderes derfor ikke at blive reduceret på grund af klapning. Den fysiske forstyrrelse af fuglene er ikke relevant for optagningen eller klapningen på klapplads K_156_19 på grund af den store afstand til arbejdsområdet.

Samlet vurdering af de mulige påvirkninger på Natura 2000-området.

Miljøstyrelsens vurderer, at optagning og klapningen ikke vil have væsentlig påvirkning af nærmeste Natura 2000-områdes habitattyper eller de fugle, der udgør udpegningsgrundlaget for nærmeste fuglebeskyttelsesområde.

3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter

Marsvin er den eneste relevante bilag IV-art i området. Der skal foretages en vurdering af, om opgravningen og klapningen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i marsvinenes naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Der er tre bestande af marsvin i dansk farvand, hhv. Nordsøpopulation, Bælthavspopulation og Østersøpopulation¹⁴. Limfjorden omfatter ikke nogen af de tre bestandsområder, men der registreres nogle få marsvineobservationer i Limfjorden, hovedsageligt ved Nissum Bredning (marsvin fra Nordsøen) og Langerak (marsvin fra Bælthavet). De sporadiske observationer i indre

¹⁴ Aarhus Universitet, DCE, videnskabelig rapport nr. 284 (2018):
<https://mst.dk/media/183331/sr284-marsvin-udbredelse-2018.pdf>

Limfjord tyder på, at området ikke kan betragtes som marsvinehabitat.

Støjgener i forbindelse med klapning er ikke så kraftige, at de påvirker hørelsen hos fisk og pattedyr. Derfor vil støj i forbindelse med klapaktiviteter kun medføre kortvarige forstyrrelser for dyrene¹⁵.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at oprensning og klapning i henhold til denne tilladelse ikke vil have en væsentlig negativ betydning for marsvin.

3.10 Vurdering af øvrige interesser

Miljøstyrelsen bemærker høringssvar fra Søfartsstyrelsen angående minimumsdybden på klappladsen. Der stilles derfor vilkår om en minimumsdybde på seks meter på klappladsen, jf. vilkår D.

Derudover henviser Miljøstyrelsen tilladelsesindehaver til høringssvar fra Søfartsstyrelsen angående *BEK nr. 1351 af 29/11/2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande*, samt Vurderingsskema for vurdering af sejladsikkerheden ved arbejder til søs.

Miljøstyrelsen ønsker at gøre tilladelsesindehaver opmærksom på, at skulle der under arbejdet findes spor af fortidsminder, herunder vrag, skal museet kontaktes ifølge Museumsloven §29h¹⁶, og arbejdet skal standes.

I Limfjorden er der en række tilladelser til muslingebrug. Der er ca. 3,5 km til nærmeste område fra klappladsen. Grundet afstanden, og da fiskeristyrelsen som er myndighed for muslingebrug, ikke har haft bemærkninger til aktiviteten vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil være en påvirkning på muslingebrugende fra klapningen.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at aktiviteterne i henhold til denne tilladelse kan gennemføres, uden at øvrige interesser påvirkes væsentligt.

3.11 Konklusion

Den samlede vurdering er, at en tilladelse til at klappe materiale fra det indtegnede område i Nykøbing Mors sejrende på den ansøgte klapplads og på de angivne vilkår vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

4 Offentliggørelse og Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af

- Ansøgeren
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald
- Kommunalbestyrelsen

¹⁵ Menneskeskabte påvirkninger af havet- andre presfaktorer end kvælstof og klimaforandringer. DTU Aqua-rapport nr. 336-2018

¹⁶ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08/04/2014

- Sundhedsstyrelsen
- Forbrugerrådet
- Danmarks Fiskeriforening
- Danske Råstoffer
- Danmarks Rederiforening
- Bilfærgernes Rederiforening
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danske Havne
- Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID)
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, og som har ønsket underretning om afgørelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, og som har ønsket underretning om afgørelsen, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Klage skal ske via Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus via følgende hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Såfremt der er indgivet klage, må tilladelsen først udnyttes, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

5 Andre oplysninger

Hvis arbejdet ønskes varslet i Efterretninger for Søfarende, skal Søfartsstyrelsen underrettes herom mindst tre uger forinden. Søfartsstyrelsen skal underrettes skriftligt eller via mail: sfs@dma.dk. Samtidig underrettes om arbejdsmetode, anvendt materiel, herunder om der udlægges varp, og om det forventede påbegyndelsestidspunkt samt om arbejdets forventede varighed. Hvis arbejdet stoppes i mere end to måneder, skal Søfartsstyrelsen underrettes på ny.

Klapning uden tilladelse og tilsidesættelse af vilkår for denne tilladelse, herunder pligten til indberetning, kan straffes i henhold til § 59 i lov om beskyttelse af havmiljøet.

Miljøstyrelsens tilladelse til klapning fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser på den konkrete lokalitet er indhentet.

6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

Skive Kommune **sk@skivekommune.dk**

Limfjordssammenslutningen **lundgrynderup@stofanet.dk**

Søfartsstyrelsen **sifa@dma.dk**

Fiskeristyrelsen **mail@fiskeristyrelsen.dk**

Slots- og Kulturstyrelsen **ark@moesgaardmuseum.dk**

Styrelsen for patientsikkerhed **stps@stps.dk**

Forbrugerrådet **fbr@fbr.dk**

Danmarks Fiskeriforening **mail@dkfisk.dk**

Danske Råstoffer **lmv@di.dk**

Danmarks Rederiforening **info@shipowners.dk**

Bilfærgernes Rederiforening **info@shipowners.dk**

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd **ae@ae.dk**

Danske Havne **danskehavne@danskehavne.dk**

Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) **Info@flidhavne.dk**

Danmarks Naturfredningsforening **dn@dn.dk**

Danmarks Sportsfiskerforbund **post@sportsfiskerforbundet.dk**

Greenpeace **hoering.dk@greenpeace.org**

Dansk Ornitologisk Forening **natur@dof.dk**

Friluftsrådet **fr@friluftsradet.dk**

Dansk Sejlunion **ds@sailing.dk**

BILAG 1 Oprensningsområdets placering

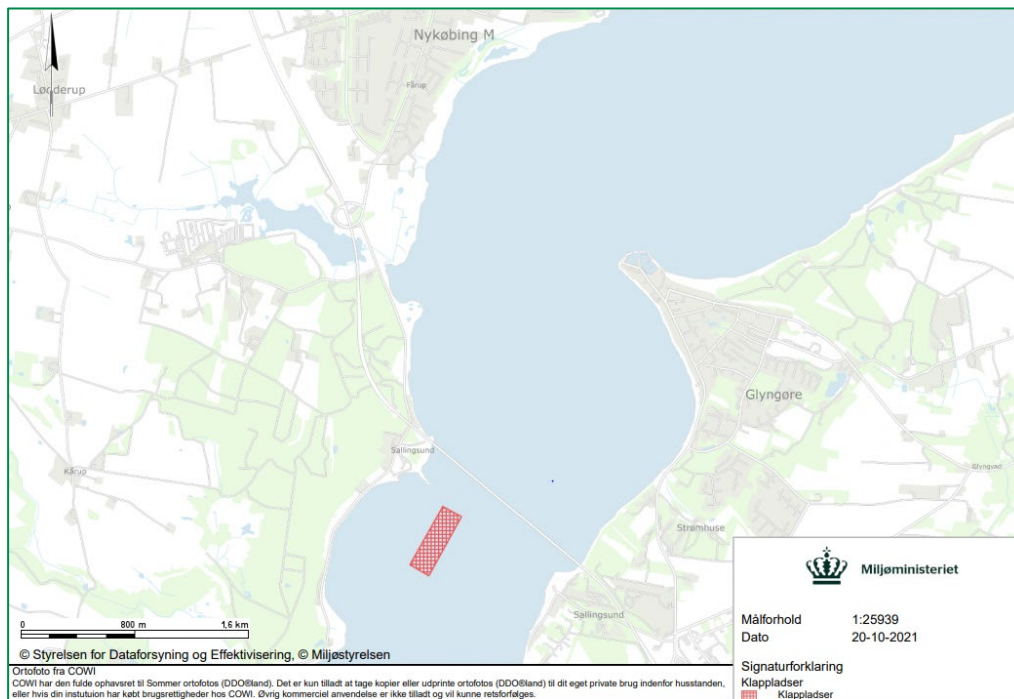
Oprensningsområdet omfatter indsejlingen til Nykøbing Mors Havn (figur 1).

Figur 1: Luftfoto af indsejlingen til Nykøbing Mors Havn. Det tilladte oprensningsområde er indrammet med gult.

BILAG 2 Klappladsens beliggenhed

Klappladsen er beliggende i Sallingsund, sydsydvest for Sallingsundbroen (figur 1).

Figur 1: Klappladsens beliggenhed. Klappladsen er markeret med rød skravering.

Hjørnepositionerne for klappladsen er følgende:

56° 44,910' N 8° 50,528' Ø
56° 44,872' N 8° 50,658' Ø
56° 44,647' N 8° 50,433' Ø
56° 44,689' N 8° 50,302' Ø

(WGS-84) grader og decimalminutter.

BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale

1. Prøvetagning

Ifølge klapvejledningen¹⁷ tages prøver af de øverste 25-50 cm af sedimentet på det sted, hvor der skal optages materiale. Grunden til, at der kun udtages prøver fra den øverste del af sedimentet, uanset at der eventuelt skal oprensnes op til en større dybde, er, at det mest forurenede materiale normalt vil aflejres med det finkornede og lette materiale, som aflejres øverst. Derfor vil en prøvetagning fra den øverste del af sedimentet være fyldestgørende i forhold til at vurdere indholdet af miljøfarlige stoffer.

Miljøstyrelsen har praksis for, at der skal tages prøver af de øverste 30 cm. Hermed opnås en ensartet prøvetagningsmetode for alle havne, hvilket øger sammenligneligheden imellem miljøtilstanden fra forskellige områder.

Analyseprogrammet fastsættes konkret i overensstemmelse med klapvejledningen.

2. Vurdering af det målte indhold af miljøfarlige stoffer.

I klapvejledningen er der fastsat to aktionsniveauer for de mest almindeligt forekomne miljøfarlige stoffer i klappmateriale. Nedre aktionsniveau antages at være på niveau med gennemsnitlige baggrunds niveau for de pågældende stoffer i de danske kystvande. Hvis klappmaterialet indeholder koncentrationer af miljøfarlige stoffer under eller på niveau med nedre aktionsniveau, kan der som udgangspunkt tillades genplaceret på havet. Er det over øvre aktionsniveau, kan materialet som udgangspunkt ikke tillades genplaceret på havet.

Hvis der konstateres koncentrationer af et eller flere miljøfarlige stoffer imellem øvre og nedre aktionsniveau, kan tilladelsen kun gives på baggrund af en konkret vurdering af aktivitetens (optagningens og klappingens) mulige miljøkonsekvenser.

Vurdering af sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau.

Ved en konkret vurdering af påvirkningerne fra sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau indgår følgende forhold:

- Graden af forurening, herunder særligt en sammenligning med det eksisterende baggrunds niveau i det vandområde, hvor klapppladsen ligger
- Mængden af sediment, der ønskes klappet, og over hvor lang tid
- Nærhed til følsomme områder
- Spredningsforhold ved optagningsstedet og klapppladsen

Generelt indgår det i vurderingen, om koncentrationerne ligger tæt på eller langt fra nedre aktionsniveau. Det er desuden relevant at sammenligne med baggrunds niveauet i det konkrete vandområde.

¹⁷ By- og Landskabsstyrelsens vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale - klapning.

Ved sammenligning med baggrundsdata er der behov for at korrigere for indholdet af organisk materiale i sedimentet. Dette skyldes, at de miljøfarlige stoffer hovedsageligt binder sig til det organiske materiale, der er i havbunden. Derfor vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer alt andet lige være større i sedimenter, der indeholder store mængder organisk materiale. Da organisk materiale sædvanligvis er lettere end den mineralske del af sedimentet, vil det organiske materiale lettere blive transporteret rundt i vandet som følge af strøm mv. Dette medfører, at havne kan fungere som sedimentfælder, hvori det organiske sediment i vandet vil bundfældes på grund af strømlæ.

I de havne, hvor der ophobes organisk materiale, vil koncentration af organisk materiale derfor være større end i det farvand, der omgiver havnen. Som følge heraf vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer også være større, uden at dette nødvendigvis skyldes forureningskilder i havnen. For at få et retvisende billede af indholdet af miljøfarlige stoffer og vurdere, om dette er udtryk for, at havnesedimenterne er mere forurenede end sedimentet i det konkrete vandområde, er det derfor relevant at tage højde for indholdet af organisk materiale.

Det organiske materiale i sedimentet kan estimeres på følgende måde: En prøve af sedimentet vejes. Herefter tørres sedimentet så alt vandet fordamper fra prøven. Prøvens tørstofindhold angives i procent af prøvens totale vægt. Derefter opvarmes den tørrede prøve ved så høje temperaturer, at alt det organiske materiale fra prøven brændes af. Det kaldes, at man "udgløder" prøven. Ved at veje prøven igen og trække de to vægte fra hinanden får man et mål for prøvens glødetab, der angiver prøvens andel af organisk materiale. Det angives i procent af den tørre prøves vægt, dvs. glødetab (GT) i procent af tørstof angiver, hvor stor en procentdel organisk materiale der er i sedimentet.

Man kan således sammenligne de målte koncentrationer af miljøfarlige stoffer fra havnen med de koncentrationer, der findes i prøver fra det konkrete vandområde, der har et tilsvarende indhold af organisk materiale. På den måde kan det vurderes, om sedimentets indhold af miljøfarlige stoffer er en forurening, der stammer fra havnen, eller om der blot er tale om en ophobning af organisk materiale fra omgivelserne, som ikke vil give en nettotilførsel til vandområdet.

Hvis der efter korrektion i forhold til indhold af organisk materiale er en forhøjet koncentration af miljøfarlige stoffer i det sediment, der ønskes klappet, foretages en konkret vurdering af optagningens og klapningens forventede påvirkning af klapplassen og vandområdet. Dette sker på baggrund af mængden af sediment, der ønskes klappet, hvor store mængder, der ønskes klappet på en gang og over hvor lang tid, spredningsforhold på klapplassen samt nærhed til følsomme områder mv.

Hvis der ikke er en overkoncentration af miljøfarlige stoffer i forhold til baggrundsniveauet, sker der reelt ikke en tilførsel af miljøfarlige stoffer til havet, og klapningen vil som altovervejende hovedregel kunne tillades. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor mængderne er så store, eller området er så følsomt, at der må foretages en yderligere konkret vurdering i forhold til en eventuel akut

BILAG 4 Analyseresultater for hvert delområde

Figur 1: Kortet viser inddelingen af de fire delområder. Stjerneerne viser positionen for de enkelte nedstik.

Tabel 1: Analyseresultater for miljøfarlige stoffer fordelt på de fire delområder illustreret i figur 1. De miljøfarlige stoffer er angivet i mg/kg TS

	Område 1	Område 2	Område 3	Område 4
Tørstof (TS) %	35	39	42	40
Glødetab % af TS	10	9,5	8,5	9
Arsen	10	11	12	9,3
Bly	22	23	27	23
Cadmium	0,79	0,55	0,70	0,68
Krom	28	29	32	26
Kobber	20	17	20	20
Kviksølv	0,21	0,14	0,16	0,20
Nikkel	17	18	20	16
TBT	0,011	0,054	0,049	0,064
Zink	85	79	95	95
PAH	1,05	0,61	1,86	1,73
PCB	<0,003	<0,003	<0,003	<0,003